

Spanska skogssnigeln – trädgårdens värsting

Text: Carl Åkerberg/Ur Hemträdgården nr 3 2002 (något avkortad reds amn.)

Sniglar har lågt anseende bland trädgårdsodlare. Förutom den skada de gör på växtligheten kan de upplevas som direkt äckliga. Snäckor har åtminstone ett vackert skal, men sniglar. Vi har ett tjugotal snigelarter utan skal i Sverige. Nykomlingar kommer in via import av grönsaker och plantskoleväxter. Det är inte alltid de kan etablera sig här, men en som verkligen har lyckats är arten *Arion lusitanicus* - spansk skogssnigel.

Likt människan tycks spanska skogssnigeln ha stor förmåga att anpassa sig till olika miljöer och ställa till skada. I sitt ursprungsområde, den pyreneiska halvön (Spanien och Portugal), är den inte särskilt besvärlig. Det torra och varma sommarklimatet där nere gör att snigeln inte klarar sig i lika bra som här. För att kompensera den höga dödligheten och säkerställa existensen har snigeln hög förökningspotential och robusta gener. I ett mer snigelvänligt klimat, som vårt, kommer potentialen att slå igenom fullt ut. I stället för det normala förloppet att de flesta dör, överlever alldeles för många, och problemet är ett faktum.

Livscykeln i korthet

I begynnelsen finns ägg, små vita kulor, 3–4 mm i diameter, och läggs många tillsammans. Det kan bli en klump med mer än 100 ägg vid ett och samma tillfälle. Man kan hitta sådana äggsamlingar under stockar, plastsäckar och bråte i trädgården eller i komposthögen. Sniglarna väljer ställen där äggen är skyddade mot uttorkning. Äggläggningen sker i allmänhet under sensommaren och hösten, och hur lång tid det tar för dem att kläckas beror på temperaturen. Vid +16 ° C temperatur tog det ungefär fem veckor, vid +10 ° dubbelt så lång tid, och om äggen läggs sent på hösten blir det kanske inga ungar alls. Äggen tål dock en hel del kyla och ca tredjedel av dem kläcks trots att de kan ha utsatts för flera rejäla köldknäppar under vintern. Det är ungsniglar som övervintrar hos oss och som sprider nya små sniglar.

På våren och försommaren växer de till sig och blir ganska snabbt könsmogna. Varje individ är tvåkönad, alltså både hona och hanne. Normalt parar de sig med varandra men kan befrukta sig själva, och då kan det räcka med en enda individ, eller ett enda ägg på en ny plats för att bli en snigelpåga!

Efter avslutad äggläggning har de vuxna sniglarna gjort

sitt och åldras snabbt. De dör under hösten, högst ett år gamla, och den nya generationen tar vid.

Utseende

Nykläckta spanska skogssniglar är pyttesmå och blekgula. Efter några veckor framträder ett mörkare långsgående band på sidan och en lyrformad teckning på den så kallade manteln. Andra arter har snarlikt utseende. Så småningom försvinner banden, och de vuxna djuren är jämnt färgade. Den vanligaste nyansen är ”smutsbrun”, men de kan också vara betydligt ljusare eller mörkare. Även storleken varierar mycket – en del blir inte längre än 5–6 cm, andra drygt dubbelt så långa.

Snigelns vanor

Fukt är A och O för sniglars välbefinnande. Dagtid är det ofta för torrt för dem, och då ser du dem inte. Den spanska skogssnigeln finns i skuggiga lägen eller i tät vegetation och kommer ut på öppen mark under natten.

Spanska skogssnigeln äter allt, det mesta i växtväg och den ratar varken hundbajs eller artfränder. Öknamnet ”mördarsnigeln” är dock orättvist. Den inte ensam om att äta andra sniglar, och det är oftast redan döda

eller svaga individer som den ger sig på.

Ogräs och odlade växter som hör till favoriterna är Tagetes, Dahlia, Hosta (funkia) och sallat.

Motåtgärder

Har snigeln väl etablerat sig är den nästan omöjlig att utrota, men det går att leva med den om man kombinerar olika metoder – och samverkar grannar emellan.

På plantskolan ska man noga granska rotade växter före köpet. Kolla att det inte sitter någon liten snigel på undersidan av krukkan eller på jordklumpen. Gör en extra syn vid hemkomsten.

På ställen där snigeln finns får man försöka att bekämpa den, minska dess uppförökning och göra sina växter mindre tillgängliga. Det är viktigt att sätta in motåtgärder redan på våren, varje övervintrad individ som man lyckas eliminera tidigt innebär hundratals färre ägg senare under säsongen. Sök sniglarna i första hand på skuggiga, fuktiga ställen, och lägg ut gömslen i form av breda plankor, skivor, plastsjok, blöta säckar eller liknande. På dagarna uppehåller sig djuren gärna under sådana material som skydd mot uttorkning, och det är då lätt att plocka dem.

Snigeljakt är bäst i skymning och gryning, särskilt vid fuktigt väder eller dagg. Sniglarna ska inte torteras utan avlivas så barmhärtigt som möjligt. Ett snitt med sax eller vasst ogräsjärn någon cm bakom framändan gör processen kort. En annan metod är att samla dem i en burk eller liten hink med lock som man sedan stoppar i frysen. Då domnar de snart bort, och nästa dag kan man tömma innehållet i komposten. Metoder som går ut på att långsamt dränka djuren – inklusive ölfällor – eller tvinga dem till abnorm slembildning, t ex genom salt eller kalk, är inte att rekommendera. Samla inte in dem och släpp ut dem någon annanstans, då har man skapat en ny spridningshärd.

Redaktionskommitté:
Jan Bengtsson, Ingela Larsson,
Thina Rydell, Annika Brodin
Foto: redaktionen om ej annat anges.
Har du åsikter om innehållet eller förslag på ämnen som vi ska ta upp eller eget material du vill ha med, så hör av dig till någon i redaktionskommittén.
Layout och produktion:
Thina Rydell

NR 1 - 05

Recept från tv:s "Sommartorpet"

Klassiska havrekakor

Sommaren 2004 bjöd Ernst trädgårdsmästaren Louise på hembakade havrekakor. Det var Ernst fru som bakat kakorna enligt ett gammalt familjerecept. Här avslöjas nu hemligheten bakom de ljuvliga små frestelserna! Smeten räcker till 12 stora kakor.

175 gram smör
1 kaffekopp socker
2 kaffekoppar havregryn
2 kaffekoppar mjöl
1 tsk bikarbonat

Grädda i 175 grader.

Supergod marinad till sommarens köttfester

Här har du receptet till marinaden som Ernst använder.

Olja
1/2 citron
BBQ-krydda eller annan krydda efter behag
Skivad vitlök
Färska kryddor
Peppar (ev chiliblandning)
Soya
2-3 dl Pepsi, Coca Cola eller annan colaläsk.

Observera att du inte skall tillsätta något extra salt. Låt ligga i några timmar och frys sedan påsen. När det har blivit dags att ställa till med grillkalas är det bara att tina, salta och grilla.

Saxat från www.svt.se

Snigelgift finns, ett nytt preparat på marknaden består av något så enkelt och naturligt som järnfosfat, smaksatt med ämnen som sniglar gillar. De äter av det men tål inte järnet, tappar aptiten, drar sig undan och dör. Detta medel har visat sig vara effektivt mot spanska skogssnigeln, samtidigt som det inte skadar däggdjur, dagmaskar, jordlöpare och andra småkryp. Två preparat finns Ferramol Snigel Effekt respektive Snigelfritt.

Information för Norra Koloniträdgårdsföreningen - Kalmar

Städdagar och arbetskvällar

Under året kommer vi att arbeta utifrån det förslag som beslutades på årsmötet. Det skiljer sig på några punkter från arbets sättet föregående år.

Vårstädningen är den 16 april och höststädningen den 15 oktober kl 9.30 samt fyra arbetskvällar på sommaren, 16 maj, 16 juni kl 18.30, 16 juli kl 9.30 samt 16 augusti kl 18.30, är inplanerade. Vid vårstädningen väljer vi en kvartersledare för varje kvarter som ansvarar för att respektive kvarter är snyggt och välskött.

Fyra av dessa tillfällen är obligatoriska, två är valfria. Du väljer själv vilka tillfällen som passar dig bäst. Om du inte har närvarat vid fyra tillfällen utgår en avgift om 150 kr per uteblivet tillfälle. Avgiften läggs till på ditt årliga inbetalningskort.

Komposthantering

I flera år har samma problem uppstått med den gemensamma komposten. Den är endast avsedd för komposterbart växtmaterial. Det innebär att delar av träd och grövre buskar inte är lämpligt att lägga i komposten. Visst är det växtdelar men nedbrytningen tar lång tid.

Många har kringgått regeln genom att lägga buskar och träd i en hög bredvid komposten. **Det är inte tillåtet!** Som kolonist får du själv se till att frakta bort sådant material.

Har du inte egen bil eller möjlighet att koppla på släp, försök gå ihop några stycken och samsas om bil och släp.

Det händer att boende i villaområdet eller andra förbipasserande tror att det är tillåtet för alla att lämna av både sopor och annat. Ser du någon, vänligen upplys dem om det rätta förhållandet.

Det blir en naturlig förskjutning så att årets extraavgift betalas på 2006 års inbetalning.

Om du inte kan närvara kan du skicka en ersättare som då måste anmäla detta vid uppropet som sker vid varje tillfälle utanför Backstugan. En annan möjlighet är att du har gjort din arbetsplikt vid något annat tillfälle men då måste du ha gjort en överenskommelse med kvartersledaren före arbetskvällen eller städdagen..

Rutinen är gemensam samling vid Backstugan för uppprop. Därefter går deltagarna till sitt kvarter där kvartersledaren informerar om vad som ska göras. Varje grupp ansvarar för städning av det egna kvarteret och det inkluderar också det område som gränsar till staketet och vid toaletterna.

Nedskräpning är straffbart och det är ingen allmän avstjälpningsplats på vår koloni.

Med Com-Posten följer en liten skrift om kompostering och avfallshantering på vårt koloniområde. Följ anvisningar och råd! Det är för allas trevnad och inte minst för att föreningens ekonomi ska vara fortsatt god. Sophanteringen kostar mycket pengar och vi måste alla hjälpas åt att källsortera, inte minst för vår miljöskull.

Thina Rydell

Välkomna till ett nytt koloniår

Efter en lång, kall vinter och vår är det dags för oss kolonister att få ägna oss åt vår koloni igen.

Förra året införde vi kvartersvis indelning vid våra arbetskvällar och jag tycker att det fungerade bättre än tidigare ordning. Nu tycker jag att vi ska gå vidare med detta genom att utse en kvartersledare i varje kvarter som får ta ansvar för att det egna kvarteret är snyggt och välskött.

Ordförande har ordet

Det åligger var och en att diskutera och lösa problem i det egna kvarteret med kvartersledaren. Vi prövar detta år och utfaller det bra så fortsätter vi.

Vi fortsätter också med våra trivselkvällar! Du är välkommen med förslag till att öka gemenskapen under trivsamma former. Hör av dig till någon i styrelsen med ditt förslag till aktivitet.

Vi hälsar två nya välkomna i styrelsen, det är Sonja Jeansson i stuga nr 14 och Lars Lingtell i stuga nr 43 som blev invalda vid årsmötet.

Jag hoppas också att du är med när det är dags för midsommarfirande och till sommarfesten. Det blir mycket trevligare när också du kan vara med!

hälsar Jan

Hyra Backstugan

Vår föreningslokal Backstugan får hyras av föreningens medlemmar för privata fester och sammankomster enligt följande hyresavtal.

100 kr för kolonister
300 kr till annan förening där kolonist är medlem
500 kr för utomstående som godkänns av styrelsen.
Den som hyr Backstugan får underteckna ett hyresavtal

Ansvarig för uthyrning av Backstugan är Sonja Jeansson, stuga nr 14, telnr 190 05

Vad händer 2005

Mars

- Till årsmötet den 13 mars kom ett 50-tal kolonister. Efter förhandlingarna och kaffet höll Olle Lesseur i paketauktionen som gav föreningen ett tillskott av 1775 kr. Tack till alla som bidrog med paket, och som ropade in. Parkeringskortet: kontakta Sonja Jeansson om du inte var där telnr: 190 05

Flinka fingrar hjälps åt med midsommarstången

April

- **Vårstädning** den 16 april kl 9.30, kaffe och ostmacka i Backstugan 11.30. Vattnet stängs på! Se till att kranar och ventiler står som de ska så vi slipper onödiga vattenläckage.

Maj

- **Arbetskväll** den 16 maj, vi träffas kl 18.30 vid Backstugan för att fördela arbetet. Vi avslutar kl 20.00 med gemensam grillning. Du tar med vad du vill äta och dricka.

- **Loppmarknad!** 29 maj kl 10.00 - 14.00 Har du en massa "skräp" liggande? Lite prylar för mycket kanske? Vill du sälja av lite säger du till Thina stuga nr 12 eller Annika stuga nr 1 som sköter bokning av plats. Du står själv med bord och dina prismärkta loppor. Välkomna att sälja och att fynda!

Augusti

- **Sommarmöte** den 28 juni kl 18.30 i Backstugan. Vi får tillfälle att diskutera frågor som är av gemensamt intresse.

Juli

- **Arbetskväll** den 16 juli kl 9.30 (Obs! tiden)
- **Sommarfesten** - 23 juli kl 18.00. Medlemmarna får bjuda in vänner och bekanta. Se vidare anslag.

Oktober

- **Höststädning** den 15 oktober kl 9.30, samling vid Backstugan. Vattnet stängs av, se till att du har gjort din bit, tömt ledningar och öppnat kranar.

December

- **Luciafirande** anordnas i Västerportkyrkan. Släkt och vänner är också välkomna.

Arbetskväll

Arbetskväll 16 augusti kl 18.30
Ibland anordnas **grillfester** och **visaftnar**. Det är alltid roligt med fest och aktiviteter, men det förutsätter att det finns krafter som är beredda att anordna och att vi medlemmar ställer upp och deltar. Genom lotterier vid sammankomsterna får vi intäkter till föreningen.

Alla allmänna aktiviteter utom Luciafesten anslås på områdets anslagstavlor och grindar, som enbart kommer att annonseras i Barometern och Östra Småland under föreningsnytt.

Kurstips

Sommarkurs på Ölands Folkhögskola
Grunderna i fönsterrenovering med traditionella material. Vi arbetar både traditionellt och med nya verktyg och metoder; kittborttagning, färgborttagning, enklare trälagningar, skära glas, kitt och måla. Materiallära. Kurstid 30/5-3/6, sista anmälningdag 1/5. Ring 0485-56 44 00

Styrelsen 2005

Ordförande:	Jan Bengtsson	stuga nr	29
Vice ordf:	Karin Ohlsson		5
Kassör:	Mats Wilsson		57
Sekreterare:	Annika Brodin		1
Vice sekr:	Thina Rydell		12

Övriga ledamöter:	May Richardson-Nilsson		33
	Mona Brodin		9
Suppleanter	Sonja Jeansson		14
	Lars Lingtell		43

Tillsynsman för vatten och det sanitära:	Ove Brodin		9
---	------------	--	---

Ansvarig för uthyrning av Backstugan:	Sonja Jeansson		14
--	----------------	--	----

Stugförteckning 2005-04-06

Stugnr Ägare

1	Anders och Annika Brodin	28	Ann Boström
2	Irma Lundqvist	29	Jan och Kerstin Bengtsson
3	Jan Lindman	30	Jan Rehnman
5	Karin Ohlsson	32	Thomas och Evelyn Haglund
6	Gunnar och Margit Karlsson	33	Åke och May Nilsson
7	Melly Karlsson	34	Anders och Sigrid Svenson
8	Lena Nilsson	35	Ulla-Britt Severin
9	Ove och Mona Brodin	36	Annika Hylander
10	Ingela Larsson	37	Rut Karlsson
11	Rolf Pettersson	40	Stina Nissvall
12	Thina Rydell	41	Stig Johansson - Harriet Adolfsson
13	Lennart och Elsa Ohlsson	42	Hans och Britt Hultqvist
14	Tommy och Sonja Jeansson	43	Lars o Lina Lingtell
15	Eva Jern	44	Ulla Björneling
16	Joan Clarkson	45	Lena Nelander
17	Kenneth och Ulla Karlsson	46	Olle och Sonja Lesseur
19	Ingeborg Tanö	47	Birgitta Strachini
20	Lilly Karlsson	48	Heléne Petersson
21	Lillemor Hasselbom	49	Jenny Lindvall
22	Britt Berletin	51	Inga-Maj Karlsson
23	Birgitta André	52	Ingvar och Sig-Britt Eriksson
24	Margareta Guldstrand	53	Kurt och Marie Hellgren
25	Lillian Löfgren	54	Marie-Louise Gustavsson
26	Henrik Haglund	55	Evert Carlsson
27	Siv-Britt Eklund	56	Greta Ek
		57	Mats Wilsson

